

مشرکان

کلیدواژه: مشرکان، حج، خداوند، شرک، جاهل قاصر، اعمال.

پرسش: چرا در قرآن اشاره به شرکت ندادن مشرکان در مراسم حج دارد، مگر مشرکان حج انجام می‌دادند؟ و با توجه به این مطلب، اعمال کسانی مانند ادیسون که دین نداشتند، کاملاً از بین می‌رود؟

فهرست مندرجات

- ۱ - ویژگی‌های مشرکان
- ۲ - مشرکان در قرآن
- ۲.۱ - روایتی از ابن عباس
- ۲.۲ - تغییر حج در ماه‌های حرام
- ۳ - نتیجه اعمال ادیسون
- ۳.۱ - سخن خداوند متعال
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

ویژگی‌های مشرکان

مشرکان مکه، همانطور که از عنوان «شرک» معلوم است، منکر خداوند نبودند، بلکه خدا را به‌عنوان آفریننده آسمان و زمین و نازل کننده باران می‌پذیرفتند و حج انجام می‌دادند با این حال، در مقام پرستش برای خداوند شریک قائل می‌شدند و بت‌ها را شریک خداوند قرار می‌دادند.

مشرکان در قرآن

قرآن می‌فرماید:

«وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَ لَا يَنْفَعُهُمْ وَ يَعْبُدُونَ هُوَ لَا يَشْفَعُ لَهُمْ فِي شَيْءٍ وَ لَئِن سَأَلْتَهُم لَمَن شَرِكُوا لَقَدْ كَرِهُوا لَكُمْ وَ ظَنُّوا أَنَّكُمْ كَالضَّالِّينَ» [۱] آنها غیر از خدا، چیزهایی را می‌پرستند که نه به آنان زیان می‌رساند، و نه سودی می‌بخشد؛ و می‌گویند: اینها شفیعان ما نزد خدا هستند! بگو: آیا خدا را به چیزی خیر می‌دهید که در آسمان‌ها و زمین سراغ ندارد؟! منزه است او، و برتر است از آن همتایانی که قرار می‌دهند!.

نقل شده آیه شریفه «وَ مَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُم بِاللَّهِ إِلَّا وَ هُمْ مُشْرِكُونَ» [۲] و بیشتر آنها که مدعی ایمان به خدا هستند، مشرکند! درباره مشرکان عرب نازل شده که وقتی از آنها می‌پرسیدند: آفریننده آسمان‌ها و زمین کیست؟ و چه کسی است که باران را از آسمان نازل می‌کند؟ در پاسخ می‌گفتند: «الله»، ولی با این حال شرک می‌ورزیدند و در وقت گفتن **تلبیه** در حج خود می‌گفتند: «لبیک لا شریک لک الا شریکاً هو لک تملکه و ما ملک». [۳] [۴]

← روایتی از ابن عباس

ابن عباس می‌گوید:

«فَقَامَ عَلِيٌّ (عليه السلام) أَيَّامَ التَّشْرِيقِ يُتَادَى ذِمَّةَ اللَّهِ وَ رَسُولِهِ بَرِيَّةً مِنْ كُلِّ مُشْرِكٍ فَيَسْبُحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَ لَا يَجَنُّ بَعْدَ الْعَامِ مُشْرِكٌ وَ لَا يَطُوفُ بِالْبَيْتِ بَعْدَ الْيَوْمِ غَرِيْبَانِ».

پیامبر اسلام، ابوبکر را فرستاد تا کلمات **برائت** را ندا دهد آن‌گاه علی را به دنبال او فرستاد تا نامه پیامبر را به او دهد، در آن هنگام که ابوبکر در راه بود صدای شتر پیامبر را از دور شنید و با نگرانی بیرون شد و گمان کرد که پیامبر است، ولی او علی بود که نامه پیامبر خدا را به او داد و در آن ابوبکر مأموریت یافته بود که در موسم حج باشد و **علی** مأموریت یافته بود این کلمات را ندا دهد، پس رفتند و حج به‌جای آوردند و علی در **ایام تشریق** به‌جا خاست و ندا در داد که خدا و **رسول** او از هر مشرکی بیزار است، چهار ماه در زمین بگردید و پس از این سال هیچ مشرکی حج نکند و هیچ‌کس در بیت عریان طواف نکند. [۵] از این **سخن** روشن می‌شود که مشرکان نیز حج به‌جا می‌آوردند که البته حج آنان با خرافاتی آمیخته شده بود که یکی از آن **خرافات** عریان طواف کردن در برخی از حالات بود.

← تغییر حج در ماه‌های حرام

همچنین در میان عرب رسم بود که در **ماه‌های حرام**، حج تغییر می‌کرد. **مجاهد** در این‌باره می‌گوید: مشرکان هر ماهی حج بجا می‌آوردند، دو سال در **محرم** حج و دو سال در **صفر**، ... آن‌گاه پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) در سال دیگر حج انجام داد و در خطبه اموری را گفت که تا به حال باقی است... و گفت: سال دوازده ماه باشد چهار ماه از آن ماه‌های حرام باشد سه ماه به دنبال یک‌دیگر: **ذی‌القعده**، **ذی‌الحجه** و **محرم**، و یک ماه جدا: **رجب** میان **جمادی** و **شعبان**. و قصد پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) از این سخن آن بود که **باطل** بکند آنچه عرب انجام می‌دادند از نسئ؛ یعنی تأخیر کردن حرمت ماه به ماهی دیگر. [۶] بنابراین مشرکان شبه جزیره عربستان، برخی سنت‌های ابراهیمی از جمله حج را به‌صورت ناقص و **تحریف** شده حتی در برخی اوقات همراه **مسلمانان** (بعضی گفته‌اند: منظور از روز حج اکبر، روز دهم ذی‌الحجه از سال نهم **هجرت** است، چون در آن روز بود که مسلمانان و مشرکان یکجا اجتماع کرده و هر دو طایفه به **حج خانه خدا** پرداختند، و بعد از آن سال دیگر هیچ مشرکی حج خانه خدا نکرد.) انجام می‌دادند.

نتیجه اعمال ادیسون

اگر افرادی مانند ادیسون جاهل قاصر بودند، احتمال سعادت‌مند شدن آنها وجود دارد. در این‌باره نمایه «**عدل** الهی و عدم آشنایی انسان‌ها با تشیع»، سؤال ۲۵۷۴ را مطالعه کنید. اما اگر مشرک معاند باشند، **پاداش** خدمتشان در همین دنیا به آنان داده خواهد شد. پاداشی مانند نام نیک.

← سخن خداوند متعال

خداوند در قرآن می‌فرماید:

«مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَذْجُورًا؛ [۷] آن‌کس که (تنها) زندگی زودگذر (دنیا) را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم (و به هر کس اراده کنیم) می‌دهیم سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد، که در آتش سوزانش می‌سوزد درحالی‌که نکوهیده و رانده (درگاه خدا) است.»

پانویس

- ↑ یونس (۱۱۰)، آیه ۱۸.
- ↑ یوسف (۱۲)، آیه ۱۰۶.
- ↑ طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، مقدمه:بلاغی، مجدجواد، ج ۵، ص ۴۱۰.
- ↑ طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان فی تفسیر القرآن، مقدمه:بلاغی، مجدجواد، ج ۵، ص ۴۱۰، ناصر خسرو، تهران، چاپ سوم، ۱۳۷۲ ش.
- ↑ حسنی، سید بن طاووس، الطرائف فی معرفة مذاهب الطوائف، ج ۱، ص ۳۹، خیام، قم، چاپ اول، ۱۴۰۰ ق.
- ↑ اسفراینی، شاهفور بن طاهر، تاج التراجم فی تفسیر القرآن للأعاجم، ج ۲، ص ۸۶۱، انتشارات علمی و فرهنگی، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۵ ش.
- ↑ اسراء (۱۷)، آیه ۱۸.

منبع

پایگاه اسلام کوئست، برگرفته از مقاله «مشرکان» تاریخ بازیابی ۱۳۹۷/۳/۱۲.

رده‌های این صفحه : **فقه** | **حج** | **پیشینه حج**